

Sreda, 13. oktobar 2004.
Svedok Franc Jozef Huč (Franz-Josef Hutsch)
Statusna konferencija
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), možete da nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, jutros smo dobili primerak intervju sa Mladićem. To je na nemačkom jeziku i ja predlažem da se ovim pozabavimo nešto kasnije, pošto imam još neka pitanja koja sam hteo da postavim. Samo mogu da kažem i Sudu i svedoku da smo uložili prilično velike napore da dobijemo objavljenu verziju i članka i intervju, ali nismo uspeli to da nabavimo. Mislim da smo kontaktirali i ove novine, da smo ih zamolimo da oni pretraže svoju arhivu, ali oni nisu uspeli da pronađu. U svakom slučaju ja ću ovo pitanje da postavim svedoku kada budemo razgovarali sa njim o intervju i zahvaljujem mu se što nam je dostavio primerak ovog intervju. Gospodine Huč (Franz-Josef Hutsch), ja ću da vam postavim nekoliko pitanja, a da bismo razjasnili neke stvari koje su ostale nerazjašnjene. Vi ste juče koristili reč "namešteno" i ja bih hteo samo da sada ponovim kako ste vi koristili taj termin, u kojim prilikama. Da vidimo da li možemo da se složimo oko nekih stvari. Mislim da ste upotrebili taj termin kada ste govorili o planu "Potkovic", a to pitanje smo već rešili.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Druga prilika kad ste koristili taj termin je kad ste govorili o tome kako UČK (OVK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) nalaže ljudima da odu u šume ili da ostanu u gradovima.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, to jeste deo tog insceniranja, nameštanja. Ja sam spomenuo taj događaj u jednim štutgarskim novinama, (Stuttgarter Nachrichten) 28. jula 1998. godine. Tamo se govorilo o odbrambenim planovima na Kosovu, planovima NATO. O tome se već govorilo u to vreme i zato kad sam ja spominjao da je bilo insceniranja, da je bilo nameštanja, ja sam pod tim podrazumevao naredbu za aktivaciju u oktobru i ono šta se desilo kad se gospodin Holbruk (Richard Holbrooke) vraćao iz Beograda i rekao je da je potrebna naredba za aktivaciju, da bi se gospodin Milošević naterao da prihvati sporazum Holbruk - Milošević. Tokom mojih istraživanja takođe sam ustanovio da je ovaj sporazum već bio potpisan kada je Holbruk obavesti Savet NATO (NATO Council). Pored toga, postojala je jedna beleška tadašnjeg nemačkog ministra spoljnih poslova Klause Kinkela (Klaus Kinkel) koja je ovo takođe potvrđivala. Prema tome, bio je i jedan događaj koji je vezan za MPRI (Military Professional Resources Incorporated) 1996. godine u Bosni, gde se govorilo da su ljudi već tada bili regrutovani i obučavani u Turskoj (Turkey) da bi kasnije bili iskorišćeni u redovima UČK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nećemo sada tom temom da se bavimo. Mene samo interesuje ovaj termin koji ste vi koristili - insceniranje, nameštanje kada ste opisivali kada je UČK nalagala ljudima da, recimo, odu u šumu ili ostanu u svojim selima. Vi ste se juče samnom složili da je, naravno, bilo razumno od strane meštana da napuste svoje selo ukoliko su se srpske snage približavale.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ni u svojim člancima, ni tokom svog iskaza niste naveli nekog konkretnog pripadnika UČK ili samo nekog

običnog kosovskog Albanca koji nije bio pripadnik UČK-a, a koji bi vam eventualno objasnio ovaj termin insceniranja, nameštanja?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa UČK svakako nije nameravala meni da objasni kako će oni da insceniraju svoj rat i šta to znači i koje će sve metode da koriste prilikom toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vama je jasno da Tužilaštvo tvrdi da su ljudi napuštali svoja sela upravo zbog tog realnog straha koji su osećali od onoga šta bi moglo da im se desi i vi mora da ste ovo i sami primetili.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: To je definitivno tačno, naročito za predeo Mališeva (Malisheve) gde sam se ja nalazio. Ja mogu da vam dam i neka imena koja nisam naveo u mojim člancima. Recimo, Ilijaz Kadulji (Ilijaz Kaduli), onda specijalna jedinica "Orlovi" (Shqiponjat) koja je, ja mislim, aktivna i danas. Oni su vršili aktivan pritisak na civilno stanovništvo tražeći da oni napuste svoje selo, ali isto tako su i prisiljavali stanovništvo da ostane u svojim selima onda kada bi napad već počeo. Recimo, mogu da vam dam neko ime, Tahir Zenani (Tahir Zenani), Aljuš Rama (Alush Rama), ovo su definitivno događaji koji su se desili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, ovo je od velike pomoći zato što mi ovde krivično gonimo i pripadnike UČK, tako da možemo ovu informaciju da obradimo. Ali ostavljajući to po strani, Tužilaštvo i dalje ostaje pri svom stavu da vi mora da ste videli kako su ljudi napuštali sela bojeći se za ono šta bi moglo da im se desi tokom predstojećeg napada i ja bih želeo da se potpuno razumemo povodom tog pitanja.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam se tokom svog iskaza poslužio onom metaforom o oblutku koji se baca u vodu i koji iznenada izaziva veliki talas reakcije. To je upravo ono šta sam ja želeo da ilustrujem. Vrlo često se radilo o jednoj neznačajnoj provokaciji koja bi iznenada izazvala jednu neproporcionalnu reakciju i dovela do neopravdane eskalacije. Ja sam to jasno naveo nekoliko puta i jasno je da su ljudi i sa jedne i druge strane manipulirali ovim strahom koji

je postojao i da je uvek stradalo civilno stanovništvo. Ja sam to više puta izneo i u svom iskazu i u svojim člancima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ova vrsta razmene između mene i vas zapravo je samo jedan drugi način da se gleda na one iste događaje, to jest da su Srbi koristili relativno beznačajne provokacije da bi se zbog njih svetili i nanosili teške patnje nevinim meštanima i lokalnom stanovništvu.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa ja se ne slažem sa ovim terminom "beznačajna provokacija", jer, recimo, ako ubijete jednog srpskog policajca u zasedi, ako mu postavite zasedu, to nije baš tako beznačajno. I, dakle, ne slažem se sa ovim terminom "beznačajna provokacija". Inače sve ovo šta ste rekli je tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja mislim da sam upotrebio ovu reč "beznačajna provokacija". Jasno mi je zašto vi imate problem da se sa tim složite, prema tome preći ćemo na nešto drugo, a to su snage UČK i Vojske Jugoslavije. Ono šta mi imamo ovde u dokaznom materijalu je da UČK sa negde 10.000 ljudi 1995. godine, došla na otprilike 20.000 u maju 1999. godine. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ja bih hteo da saznam od svedoka šta on o ovome zna.

SVEDOK HUČ: Na osnovu one informacije koju smo mi dobili od Glavnog štaba UČK, oni su imali između 18.000 i 20.000 stalno razmeštenih vojnika. Oni su jako brzo nadoknađivali svoje gubitke, tako da ja mislim da su mogli da se održe na ovom nivou.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, sad sam konstatovao da ste vi rekli da je UČK imala negde između 10.000 i 20.000 vojnika.

TUŽILAC NAJS: Da, između 10.000 i 20.000.

SUDIJA ROBINSON: Ali svedok je meni upravo rekao da je u južnom i središnjem delu koje je on pokrивao, da je njihovo brojčano stanje bilo između 18.000 i 20.000.

SVEDOK HUČ: Ne, kad sam to rekao, podrazumevalo se celo Kosovo, ne samo područje koje sam ja pokrивao i to je informacija koji sam ja dobio od Glavnog štaba UČK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da se nadovežem na pitanje sudije Robinsona. Mislim da smo mi od jednog svedoka ovde, svedoka Buje (Shukri Buja) čuli da je u zoni šest bilo otprilike 1.400 boraca UČK u relevantno vreme. Da li se vi sa tim slažete?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ne, ja se sa tim ne bih uopšte složio. Cifre ljudstva u odbrambenoj zoni 6 posle prolećne ofanzive su bile manje od cifre koju ste vi dali. Govorimo sada o Nerodimlju (Nerodime). Tamo je bila 162. brigada sa samo, otprilike, 800 ljudi. Ja sam juče spomenuo u iskazu da je u odbrambenim zonama 6 i 7 brojčano stanje ljudstva bilo značajno smanjeno, na jačinu četiri brigade. 162. Brigada je bila u odbrambenoj zoni 6. 173. se nalazila u zoni 4 i 7, što znači da su oni, sve zajedno, možda imali maksimum 2.000 boraca. Ja sam pokušao da objasnim da je to zbog toga što su rute za snabdevanje iz Makedonije prolazile kroz ove zone koje sam pomenuo. Prema tome, tu nije bilo borbi. Oni su pokušavali da smanje svoje aktivnosti tamo i isto tako su i čistili minska polja, tako da se na tom mestu nisu nalazile značajne snage.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada da se osvrnemo na srpske snage. Do aprila ili do kraja aprila 1999. godine, na osnovu dokaza koji su izneti pred ovim Pretresnim većem, Vojska Jugoslavije je imala nekih 20.000 vojnika na toj teritoriji i 30.000 pripadnika paravojnih formacija ili militarizovane policije. Dakle, ukupno 50.000. Da li mislite da je ovo ispravna cifra? Da li se sa tim slažete?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja bih se složio kad je reč o Vojsci Jugoslavije, a što se tiče pripadnika paravojnih formacija, sa tim imam problem, kao što sam juče spomenuo u svom iskazu. Ja sam

razgovarao sa nekim od policajaca koji su mi rekli da su tokom dana, zavisno u kojoj su smeni bili, bili u uniformi policije, a da bi noću oblačili paravojne uniforme ili bi, recimo, bili na odsustvu i tokom svog odsustva bi se pridružili nekoj paravojnoj formaciji i viši oficiri su na ovo gledali blagonaklono.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada da se pozabavimo pitanjem naoružanja. Šta su imali Srbi? Oni su imali oklopna vozila, helikoptere, tenkove, a to sve nije imala UČK, da li se sa tim slažete?
SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iako je naoružanje UČK naraslo tokom vremena, oni su i dalje bili lako naoružani, često nisu imali dovoljno oružja?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa ne slažem se sa tim zato što je teren na Kosovu bio takav da je UČK bila maksimalno tome prilagođena. Oni su bili veoma mobilni i mogli su veoma efikasno da napadaju srpske snage koje su stalno bile u defanzivi, upravo zbog ove opreme koju su imali. Recimo, u Nemačkoj (Germany) mi imamo alpske jedinice koje su specijalno obučene da se bore u na planinskom terenu i one su imale, te nemačke jedinice imaju istu opremu kao i UČK i stoga mogu da deluju vrlo uspešno i vrlo efikasno, naročito tokom hladnijeg perioda. Austrijanci takođe imaju sličnu organizaciju u okviru svoje vojske. I ako pretpostavimo da imamo jednu modernu vojnu silu sa modernim vojnim naoružanjem, ta vojska će da ima problem da prođe kroz šume, da prođe kroz planine i ne mogu da iskoriste tu svoju nadmoć u naoružanju, a vrlo malo područja na Kosovu jeste takvo da se može iskoristiti ta vojna sila. Prema tome, jedna mobilna gerilska armija, sa jednom veoma strogom hijerarhijom i velikim stepenom fleksibilnosti naročito na taktičkom nivou je nešto šta će da nadvlada, a to je nešto šta je imala UČK. I stoga ja bih rekao da je razlog zašto je srpski štab kasnije odlučio da koristi Vojsku Jugoslavije samo za odbranu granica i da iskoristi artiljerijske sisteme samo na nekim značajnim lokacijama da podržavaju paravojsku i druge jedinice, ta odluka je bila inspirisana

upravo situacijom na terenu. Prema tome, Vojska Jugoslavije je samo pružala logističku podršku. Tako sam ja bar shvatio situaciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja mislim da se donekle slažemo kada govorimo da je ovde postojala razlika u snagama, u njihovom brojčanom stanju i da je usled toga UČK i odabrala ovu taktiku “udari i beži”. To je skoro bilo neizbežno da se oni ka tome okrenu, zar ne?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa ja mislim da taktika “udari i beži” je bila odabrana ne samo zbog toga što oni nisu imali dovoljno sredstava da kupe naoružanje, već zato što je to bila taktika koja je najviše odgovarala tom terenu. Recimo, uzmite primer Avganistana (Afghanistan). Tamo su se uglavnom koristile specijalne snage i snage za specijalne operacije za borbu protiv Talibana. To je bilo urađeno upravo zbog toga što je teren takav da na njemu ne možete da koristite oklopne transportere i teška nepokretna vozila i vojni savez je bio upravo uspešan upravo zbog toga što je to shvatio i primenio adekvatan pristup. Ima jako puno primera u vojnoj istoriji, čak i u nedavnoj vojnoj istoriji koji jasno pokazuju da je ovaj pristup koji je usvojila UČK bio upravo onaj koji je najviše odgovarao tom geografskom području.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja ću da vam pokažem dva dokumenta malo kasnije, ali što se tiče Prištinskog korpusa, da li se slažete sa tim da između decembra 1998. godine i aprila 1999. godine, broj brigada, ja mislim da se zovu “borbene brigade”, se udvostručio sa šest na 12?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja bih se sa vama složio kad je reč o tome i lično bih rekao da je na situacionim kartama UČK to moglo da se primeti neposredno posle povlačenja posmatrača Verifikacione misije (OSCE Kosovo Verification Mission), mogla je da se konstatuje ta aktivnost. Ja nisam još savim završio, sada ću da nastavim. Bilo je apsolutno jasno da su snage pojačanja stigle tek pošto su otišli posmatrači. Ovo možete da nađete u izveštajima nemačkog Ministarstva odbrane (Bundesministerium der Verteidigung) u Bonu (Bonn) kao i u dokumentima NATO.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, sad ćemo da se osvrnemo na neke dokazne predmete, 319, tabulator 31 i 77 i to je spisak adresa, a prikazane su i ove brigade. I tu se zapravo vidi da je došlo do udvostručenja broja brigada. Moramo još nešto da razjasnimo. Vi ste juče pred kraj svog iskaza govorili o dva konkretna područja gde je UČK rekla stanovništvu da napusti to područje, zato što im je to područje bilo potrebno za komandni centar, je li to tačno?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, možda je bilo i nekih drugih mesta koja su isto tako bila očišćena od stanovništva zato što su trebali da se iskoriste u svrhu komandnog centra, ali vi lično ste ovo videli samo na ovom području.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I tačno je da je Vojska Jugoslavije imala jedinicu koja se zvala 72. specijalna brigada i da je imala i 63. padobransku brigadu, zajedno sa još nekim vojnim i policijskim jedinicama koje su trebale da uguše tu pobunu, upravo primenjujući taj sistem "udari i beži"?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim još nekoliko stvari kojih ste se vi dotakli. Vi ste govorili o Velikoj Kruši (Krushe e Madhe), rekli ste da su Srbi tamo napali na jedan način koji je teško zaboraviti. Mislim da ste upotrebili baš ovaj termin. Da li ste videli nekih 10.000 stanovnika toga sela u šumi?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: 10.000, ne. Ja sam govorio o 10.000 u području Kačanika (Kacanik). Ja ne bih rekao da je u Velikoj Kruši bilo 10.000. Ja bih rekao da je tamo bilo između 1.000 i 1.500 ljudi, ali oni jesu brzo napustili to područje. Nisu svi bili iz Velike Kruše, neki su bili iz okolnih sela i ranije napustili to područje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A u Velikoj Kruši je došlo do granatiranja, granatirala je Vojska Jugoslavije, je li to tačno?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam rekao da je bilo minobacačkih položaja i nisam mogao sasvim da ustanovim da li su ti minobacači bili minobacači MUP-a ili Vojske Jugoslavije, ali na osnovu uniformi smo mogli da vidimo da je bilo prilično netipično da paravojne formacije uopšte imaju minobacače. Dakle, tamo je postojala neka saradnja između MUP-a i Vojske Jugoslavije, ali tačno o kakvoj se saradnji radi, to ne mogu da vam kažem. Bila je i saradnja sa frenkijevcima, sa pripadnicima paravojnih jedinica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, vi ste opisali užas onoga šta ste videli tamo, to ste nam opisali juče. Vitina (Viti) je još jedno mesto o kome ste vi govorili. Da li ste vi bili tamo i videli kako su ljude nasilno proturali ili ste samo saznali da se to desilo?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam tamo video da se pljačka, da se pljačka prilikom povlačenja snaga. Ne znam da li bismo mogli ponovo da stavimo onu kartu koju smo imali juče.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stranica?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: 12. U blizini Vitine je Smira (Smire). Smira je mesto koje pokazujem. Ono šta sam tamo video, to je da je Vojska Jugoslavije sa MUP-om i sa oklopnim vozilima, tenkovima, sa posadom, naravno, oni su bili u zgradama u kojima su još uvek živeli Albanci i prolazi prostorije u nižim delovima zgrade koristili su ti borci, a na višim spratovima su i dalje živeli albanski građani. I u mojim člancima, ja ih zovem "živi štitovi", jer tako su tamo korišćeni. Na sličan način stvari su se odvijale negde blizu Kabaša (Kabash). Bila su dva artiljerijska položaja gde je držana municija u selima. Municija je držana u zgradama i bilo je jasno da u njima još uvek žive Albanci.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tokom toga, da li znate da li su neki od ljudi ekshumirani i da li ih je Vojska Jugoslavije, MUP, da li su ih oni potom sahranili?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Nisam to video, barem ne u prostorijama koje sam ja video, ali ono šta sam video bilo je upečatljivo, a

posebno kada sam video 10 ljudi u Velikoj Kruši i bilo je jasno da se pokušava da se oni spale i oni su, na licu mesta, sahranjeni. Napravio sam više fotografija na tom mestu. Ti ljudi su bili veoma blizu mene i očigledno su bili masakrirani i pokopani.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. A sada što se tiče intervjua, vi ste intervjuisali više ljudi, govorićemo uskoro o Mladiću, ali da li ste intervjuisali i Šešelja?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS: Što se tiče intervjua sa Mladićem, kao što sam objasnio, nismo mogli da ga nađemo.

ADVOKAT KEJ: Ja imam kopije tog intervjua, može da se podeli, imam jednu kopiju i za svedoka pošto mu je to potrebno.

TUŽILAC NAJS: Molim da se to podeli. Mislim da je to i dalje na nemačkom jeziku i nadam se da bi možda bilo dovoljno ako se zamole prevodioci da prevedu jednostavno na osnovu čitanja svedoka na nemačkom jeziku.

ADVOKAT KEJ: Da li možete to da razdelite?

SUDIJA ROBINSON: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Huč, jednostavno mi nismo uspeli da nađemo taj članak na internetu, iako smo pretraživali.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam zamolio svog sina juče da to nađe na jednom od CD na koji sam stavio svoje članke i zamolio sam ga da mi pošalje taj materjal. I on mi je rekao da će to da pošalje gospodinu Keju (Kay) sinoć, jer ja živim u blizini Hamburga (Hamburg) i meni je bilo teško da nađem vremena da to nađem usred noći, da nađem sve te materijale. Bilo bi mi potrebno da proverim sve to i da proverim u kojim novinama je to bilo objavljeno.

jeno. To mogu svakako da uradim, budući da sam to poslao u više medija i to je objavljeno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U kojim novinama?

prevodioci: Prevodilac nije čuo naziv na nemačkom.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Prilično sam siguran da je to objavljeno u NDR, a to je publikacija oružanih snaga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kažete da je to bilo?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: 1996. godine sam napravio intervju i mislim da sam tada to i objavio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi kažete da je taj intervju narpavljen u Sarajevu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U samom Sarajevu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ne, to je bilo u jednom od predgrađa koja su bila pod kontrolom Republike Srpske.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I juče ste rekli da je Mladić još uvek tamo. Pretpostavljam da vi ne pokušavate da sugerišete da vi znate gde se nalazi Mladić?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Možemo to ovako da formulišemo. Postoje glasine i ne samo glasine o tome gde se on nalazi i mislim da NATO i SFOR (Security Force) imaju detaljne informacije u vezi sa tim. Međutim, pretpostavljam da to nije nešto čime treba da se bavimo na ovoj raspravi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Preći ćemo na drugu temu, ali samo ovo još da kažete. Čak iako u delu Sarajeva pod kontrolom RS-a u proleće 1996. godine, vi ste, naravno, znali da je Mladić optužen.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam to znao sa jedne strane i kad pročitate moje prvo pitanje, videćete da mu ja postavljam upravo provokativno pitanje u vezi sa tim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste znali u to vreme koliku je podršku on prethodno dobio od optuženog u ovom procesu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ne. Sa jedne strane, on je odbijao tu podršku, a tokom intervjua samnom, Mladić nikada nije priznao bilo kakvu vezu sa njim. Ja sam pokušavao da otkrijem da li postoji takva veza i kolega Andreas Zuma (Andreas Suma) je to pojasnio i on je u svom izveštaju pomenuo protokole koji se tiču prisluškivanja telefonskih razgovora Perišića i Mladića i bilo je rečeno da postoje presretnuti razgovori između Mladića i Karadžića. Međutim, čitao sam da su svi ti presretnuti razgovori sada nestali.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, da li bismo mogli ovo da razjasnimo. Vi ste ga pitali da li je on u to vreme znao koliku je podršku dobijao od optuženog u ovom Predmetu, a sudeći po zapisniku, njegov odgovor je ne. Sa jedne strane on je odbijao tu podršku, međutim nisam siguran da se ovde nije postavio problem prevoda. Da li možete da pitate svedoka da li je to zaista hteo da kaže.

TUŽILAC NAJS: Ne, nije bilo nikakve prepoznatljive podrške i on mi je rekao, ne, nije bilo podrške.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Govorili ste nam o tome da je gospodin Andreas Zuma i drugi, da su se oni bavili istraživanjima i sada ću malo više da se pozabavim time. Na osnovu vaših opservacija vezanih za ovo suđenje, da li ste saznali da Mladić ulaže napore da izbegne da se preda ovom Sudu? Samo odgovorite sa da ili ne.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, znam da je to njegova namera. On namerava da izbegne hapšenje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste znali da između događaja u Srebrenici i vremena kada ste ga vi intervjuisali, da su se činili napori da bi se izbeglo da se on preda ovom Sudu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: To je pitanje na koje bih voleo da odgovorim u malo intimnijoj atmosferi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Neću da insistiram na tome, već ćemo da nastavimo sa intervjuom. Sada ću da vam postavim neka pitanja. Nemamo, na žalost, prevod na engleski. Molim vas da pročitate ovaj dokument, unapred se zahvaljujem prevodiocima i molim vas da čitate polako.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pokušaću: "Generale, kako možete da živite kao osoba optužena za ratne zločine, s obzirom da bi mnogi voleli da vas vide u Hagu i da budete izvedeni pred Međunarodni sud i to već sutra? Odgovor: "Zašto ratni zločinac?" Pitanje: "Na primer zbog 7.000 mrtvih Muslimana u Srebrenici?" Odgovor: "Ja ne znam za tu brojku. Istina je da je u Srebrenici došlo do žestokoh borbi na obema stranama i na obema strane su ljudi ubijeni. Za mene se tu ne radi o ratnom zločinu, već o riziku vojničkog života". Pitanje: "To je deo onoga šta ljudi govore. Drugi deo je to da su muškarci odvojeni od žena i da je pucano u muškarce pred očima zaštitnih snaga Ujedinjenih nacija (United Nations)". Odgovor: "To su samo bajke. Činjenica je i to je potvrđeno na televizijskim reportažama da sam ja lično prošao kroz grad nakon što je on zauzet i uverio stanovnike da će se prema njima ljudi ophoditi u skladu sa Ženevskim konvencijama (Geneva Conventions). Ja sam razgovarao sa njihovim vođama i pregovarao sa njima. Mi smo obezbedili vozila da bi se prebacili stanovnici u muslimanske zone. Ujedinjene nacije nisu to mogle da obezbede. I vi to nazivate ratnim zločinom." Pitanje: "Zašto ste napali zaštićenu zonu i zašto ste je osvojili?" Odgovor: "Da li vi stvarno mislite da bi u mojoj zemlji postojao mir, ako bi se dozvolilo da taj turski deo jednostavno postoji tu, ukršten sa svim drugim?" Pitanje: "Ovo je bila jedna akcija koja je sigurno bila moguća samo uz saglasnost Beograda?" Odgovor: "Zar vi ne mislite da mi Srbi možemo sami da rešimo svoje probleme u Bosni?"

Pitanje: "Za tako kompleksne probleme poput napada na zaštićene zone, podrška predsednika Slobodana Miloševića sigurno je korisna." Odgovor: "Ja ću to da izrazim drugim rečima. Ja ne prihvatam naređenja od Miloševića. Mi smo dovoljno odrasli da bismo rešavali svoje probleme." Pitanje: "Takođe da se obezbedi dovoljno goriva, oružja i municije za vašu vojsku, uprkos embargu, zatim logistička potreba koju je mogla da vam da srpska vojska?" Odgovor: "Zabavlja me da vi ne mislite da smo mi sposobni da sami obezbedimo šta treba, a da mislite da smo masakrirali 7.000 Muslimana. Ne vidim kako se to uklapa jedno sa drugim, to je kontradikcija."

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada ću da vas zamolim za neke komentare u vezi sa njegovim odgovorima o naoružavanju, o 7.000 mrtvih, o tome kako su ljudi ubijeni u borbama i o bajkama. Ja ću da tražim samo da mi odgovorite u vezi sa jednim delom ili možda dva dela. Najpre na prvoj stranici gde govori o bezbednosnim zonama koje moraju da padnu da bi postojala šansa za mir. Zar nije njegov odgovor u skladu sa shvatanjem koje je već bilo rasprostranjeno, dakle vezano za neophodnost pada bezbednosnih zona, da li prihvatate to?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I ma ko da ga je ubedio u to, on ovde govori da se podrazumeva da je ovde shvatljivo da te zone moraju da padnu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A što se tiče njegovog konkretnog odgovora u vezi sa optuženim, on ne kaže ništa u vezi sa tim da li je optuženi razgovarao sa njim u to vreme, da li mu je optuženi davao instrukcije ili pokušavao da mu da instrukcije. On jednostavno tvrdi da je u to vreme on bio nezavisan?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tačno. I to je ono šta sam ja i juče naglasio, verujem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Neću više da vas pitam u vezi sa tim intervjuom. Najlepše hvala. Vi ste takođe intervjuisali generala Lazarevića iz Prištinskog korpusa i mislim da je to bilo dan pre bombardovanja NATO. Da li se sećate toga?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Jedan moj saradnik je razgovarao sa generalom Lazarevićem, da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači vi niste lično razgovarali sa njim?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Nisam to učini lično, ali taj razgovor je obavio jedan saradnik, jedan kosovski.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li je Lazarević priznao tog dana, pre nego što je počelo bombardovanje NATO, dakle 23. marta, da li je on priznao da je Vojska Jugoslavije već bila operativno na području Drenice (Drenice)?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, jeste, on je to potvrdio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim još nešto u vezi sa vašim publikacijam. U *Hamburger abendblatt-u* (Hamburger Abendblatt) 21. oktobra 2000. godine ste napisali jedan članak gde ste opisali odnos između optuženog i Karadžića i Mladića. Da li se sećate tog članka?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ne sećam se detalja, ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pročitaću vam jedan citat iz tog članka. "Slobodan Milošević, pustio je sa uzice svoje 'besne pse', Karadžića i Mladića."

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li možete da nam objasnite na osnovu kojih izvora ste to napisali?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Ja sam se oslanjao na izvore tajnih službi zapadne Evrope (Europe). I dve stvari su bile jasne, a to je da u fazi od 1992. do 1993. godine, postojala je jasna saradnja između, sa jedne strane, Beograda i, sa druge strane, Pala. Između Karadžića

i Mladića, sa jedne strane i Miloševića, sa druge strane. I da počev od 1994. godine imamo jednu fazu gde su direktive i pritisak vršeni na Karadžića da bi on prihvatio mir u Bosni i brojni sastanci sa oficirima NATO u maju 1994. godine, omogućili su da se utvrdi da ja NATO predložio svebuhvatne mirovne predloge sa brojnim kartama i bilo je jasno da će pregovori pokriti sve aspekte, sa izuzetkom doline Drine i elektrana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste nam dali jedan dug odgovor i ne želim da vas prekidam. Međutim, moje pitanje se odnosilo na izvore na osnovu kojih ste vi rekli da su Karadžić i Mladić bili "besni psi" optuženog. Dakle, pod njegovom kontrolom. Dakle, vi ste identifikovali izvore koji su vam dali te informacije i to je ono šta me zanima. Da li hoćete nešto da dodate nešto u vezi sa tim izvorima?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: U redu, ja ostajem pri svojoj tvrdnji da su to bili ljudi iz tajnih službi zapadne Evrope. I to je bilo vrlo uverljivo, a postoje i dokumenti koji potkrepljuju njihove tvrdnje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Najzad, postoji jedan članak od 17. januara 2000. godine, imam ga na nemačkom jeziku, bez prevoda, tako da molim da se zasada samo obeleži u svrhu identifikacije. Međutim, kasnije ću možda detaljnije da se pozabavim time. U tom intervjuu vi pominjete razgovor koji ste imali sa Arkanom. Da li se sećate tog intervjuua?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I u intervjuu ste jasno rekli da je Arkan objasnio vama da sve šta je činio, da je činio pod komandom srpske vojske i optuženog?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, to je ono šta je Arkan rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A onda je čak i objasnio da je on, dakle Arkan, da ga je optuženi jednom rečju odbacio, jer je previše toga znao?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: To je Arkan rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I u vašem članku vi takođe objašnjavate da nakon što je optuženi odbacio Arkana, postavio je Frenkija na mesto komandanta paravojnih snaga na Kosovu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, to je tačno ono šta sam rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I, naravno, vi dajete vaš opis onoga šta se desilo u Velikoj Kruši, što je bilo nezaboravno i šta je učinio Frenki. I u vašem članku sasvim je jasno, na način na koji ste vi to shvatili, da su frenkijevci bili glavni paravojni počinioci na Kosovu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, to je upravo ono šta sam napisao u više članaka, a posebno u uvodu vezanom za plan "Potkovicica".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Takođe ste pominjali Bele orlove i Arkanove "Tigrove", zar ne?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pod čijom kontrolom su oni bili?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Arkanovi "Tigrovi" su svakako bili još uvek pod kontrolom Arkana, a Beli orlovi su bili pod Šešeljevom kontrolom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Glavni počinioci ili akteri među paravojskom su bili pod kontrolom optuženog?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Bili su barem u kontaktu sa njim. Ono šta nisam učinio u svom članku, zato što nisam imao dokaze, a to je da kažem da je Milošević dao naređenje da se koriste paravojne snage. To bi bio jedan novinarski pristup da se kaže, meni je potreban dokaz za to, dakle dokument sa potpisom ili neki svedok koji bi rekao da je Milošević rekao da treba da se dozvoli paravojsci da deluje. Dakle, meni nije bilo 100 posto jasno da li je odluka da se iskoriste paravojne snage došla od Miloševića ili su paravojne vođe postale nezavisne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Intervju se bazira na onome šta vam je

Arkan rekao. Vi ste se složili sa tim šta vam je rekao Arkan?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da li biste vi verovali Arkanu?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno nećemo imati priliku da to ovde isprobamo. Međutim to je informacija koju ste dobili od njega?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, apsolutno.

TUŽILAC NAJS: Hvala. To je sve.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej.

SUDIJA KVON: Pre toga bih želeo nešto da razjasnimo.

ADVOKAT KEJ: Svakako.

SUDIJA KVON: Jedna sitnija stvar. Juče ste pomenuli MPRI, zar ne?

SVEDOK HUČ: Da.

SUDIJA KVON: I danas smo u zapisniku na jednom mestu naišli na "MPI", ali pretpostavljam da ste mislili na isto. Da li biste mogli da mi to objasnite? Mislim da sam već nekoliko puta čuo da se pominje ta organizacija.

SVEDOK HUČ: Radi se u svakom slučaju o MPRI.

SUDIJA KVON: Hoću da naznačim da se to nalazi u zapisniku na stranici 2, red 21. Da li možete da me podsetite šta znači skraćenica MPRI? *Military Professional Resources Incorporated?*

SVEDOK HUČ: Da, to je tačno, ta skraćenica to znači. Međutim, da bih vam dao jedan bolji utisak, radi se o jednoj privatnoj kompaniji koju sačinjavaju bivši oficiri američkih oružanih snaga, oni su osnovali tu kompaniju i, recimo, na njihovom veb sajtu može da se vidi da oni nude sve vrste vojne obuke. Na primer, MPRI je 2001. godine

sproveo obuku makedonske vojske, a takođe OVK 2002. godine. Dakle, oni su obučili obe strane u ratu u isto vreme. MPRI je pružio jedan visok nivo obuke OVK i trenutno oni sprovode obuku albanske vojske, čini mi se. Ako pokušavate, međutim, da nešto više istražite u vezi sa tim, naići ćete na jedan zid ćutanja. Ono šta je jasno, to je da su oficiri Sjedinjenih Američkih Država (United States of America) mogli da napuste američke snage i pređu u MPRI. I oni tamo rade, recimo, godinu, dve, tri godine i obično mogu da se vrate u američke snage na jedan viši položaju i da ponovo budu deo njih.

SUDIJA KVON: Hvala.

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEJ

ADVOKAT KEJ – PITANJE: U redu, nadovezaću se upravo na ovo. Da li vi znate bilo šta u vezi sa finansijskom strukturom MPRI, na koji način se finansira?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Klasičnim načinom. Što se tiče obučavanja makedonske vojske, finansiranje je obezbedio, sasvim sigurno, Pentagon (Pentagon). U drugim situacijama kaže se da iza toga stoji CIA (Central Intelligence Agency). MPRI ima reputaciju da obavlja prijave poslove američkih tajnih službi i da to čini za njih.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: A možete li da nam kažete nešto o nivou kompetentnosti i efikasnosti te organizacije?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Izuzetno visok. U logorima za obuku koje sam video 2001. godine u Makedoniji ili na jugu Kosova, a gde su bili prisutni američki instruktori, moram da kažem da su oni obavili izvanredan, prvoklasan posao i ništa nisu propustili što se tiče profesionalne strane.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: A možete li da nam kažete nešto u vezi sa pristupom resursima koji ima MPRI?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Naravno. Daću vam jedan drugi primer. Tokom ofanzive u Krajini 1999. godine, jedan Amerikanac engleskog porekla koji je imao određeni čin je bio prisutan kao konsultant. Hrvatska vojska više nije bila relevantna, jer je područje bilo osvojeno, a zatim, posle nekoliko meseci su uspeli da pokrenu ofanzivu sa punom opemljenošću što se tiče opreme i što se tiče takođe ljudstva i Srbi su morali da napuste svoje položaje u roku od 72 sata. Dakle, to je nešto šta je vrlo dobro pripremano tokom tri godine. Dakle, zahvaljujući tome, možete da steknete utisak u vezi sa kvalitetom obuke i resursima MPRI. Uprkos embargu na oružje, oni su uspeli da pokrenu te ofanzive.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Mi ovde na "Livenote" vidimo u redu 17, da se govori o 1999. godini. Da li je to zaista ono šta ste spomenuli?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Hrvatska ofanziva odvijala se 1995. godine u avgustu i to je bila operacija "Oluja".

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Hteo sam samo da proverim da li je prevod sa nemačkog bio tačan. Dakle, u vezi sa MPRI, u to vreme 1995. godine, da li znate gde su oni imali svoju bazu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: MPRI je postojao širom Krajine i oni su takođe bili na raspolaganju čitave hrvatske vojske, a takođe su bili na raspolaganju OVK 1999. godine, kao i Makedoniji 2001. godine.

ADVOKAT KEJ: Pre nego što nastavim sa pitanjima, želim da razjasnim jedno pitanje. Da li Tužilaštvo osporava ovu verziju intervjua s generalom Mladićem ili ne? Mislim da smo dobili pomalo dvosmislene komentare od strane Tužilaštva i ja želim tačno da znam kakva je priroda pitanja. Da li postoji neki spor u vezi sa tim između tužioca i ovog svedoka, u vezi sa snimljenim razgovorom?

SUDIJA ROBINSON: Ja to nisam tako shvatio.

TUŽILAC NAJS: Ne, ja sam samo hteo da kažem da je čudno to da to nismo mogli da pronađemo na internetu. Mislim da je danas

spomenuta jedna druga novina od imena novina koje su juče spomenute. To je možda isto tako objavljeno bez potpisa autora. Ne, da sam mislio da osporavam ono šta stoji u intervjuu, ja bih to sasvim jasno i rekao.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Zahvaljujem se na ovom objašnjenju. Gospodine Huč, vi ste slobodan novinar, zar ne?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Iz vašeg svedočenja stekli smo utisak da vi imate ogromnu količinu materijala koji je generisao vaš rad u poslednjih osam do 10 godina.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Tokom devet godina koje radim kao novinar, jasno je da sam prikupio ogromnu količinu materijala. Mislim da bi to moglo da popuni neke tri kutije za selidbu.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Ja, naravno, znam da bi ste vi trebali da se poslužite vašim beleškama, materijalima, ali moram da kažem da bi bilo od velike pomoći ovom Sudu kad biste vi mogli nama da dostavite informaciju o tome gde je tačno ovaj članak objavljen i kog datuma. Da li je moguće da to danas učinite?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Svi članci koje sam napisao i koji su objavljeni, za sve njih vredi sporazum između autora i klijenta da te novine vrate jedan primerak rukopisa sa oznakom o tome gde je članak objavljen, u kojim novinama i ja sam sve to prikupio i svi članci koje sam napisao su propisno arhivirani kod mene.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Molim vas onda da tokom, recimo sledeće nedelje, ukoliko budete imali prilike, da nama dostavite jednu tablicu u koju biste popisali gde je to sve objavljeno.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT KEJ: Molim vas da to dostavite meni i ja ću, uz pristanak Suda, to dalje da raspodelim i ukoliko tu bude nešto sporno, onda će nam to pomoći da se problem reši, nadam se jednom zauvek.

SUDIJA ROBINSON: U redu.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Postavljena su vam pitanja o povećanoj količini srpskih snaga bezbednosti. Spominjao se april, uglavnom 1999. godine. Mi znamo iz drugih izvora, iz iskaza pred ovim Sudom, da je tada NATO povećavao svoju prisutnost na raznim lokacijama oko Srbije. Svedoci, poput, na primer, generala Klarka (Wesley Clark), svedočili su da je počelo nagomilavanje snaga na granicama prema Srbiji. Vi, kao istraživački novinar koji poznaje vojna pitanja, možete li vi da procenite da li je prihvatljivo, da li je razumno da neka država prihvati nagomilavanje trupa u okolini svoje teritorije, a da pri tom ne preduzima nikakve korake da se odbrani? Šta biste vi uradili kao vojnik?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa mi smo već ustanovili da se moje procene vojne situacije razlikuju od procena generala Naumana (Klaus Naumann), jer on je rekao da je srpskim snagama trebalo tri ili četiri meseca pripreme, a one su već bile u potpunosti operativne. Moje mišljenje je da pogotovu nakon što su tenkovi *Bundesvera* (Bundeswehr) u martu 1999. godine prebačeni u Makedoniju, postalo je jasno da baš kao što se Nauman i bojao, vazдушna ofanziva, sama po sebi neće da donese rešenje kosovskog sukoba. Politički gledano, nemojte me sad hvatati za svaki datum, mislim da je to bilo 24. aprila kada je održan sastanak nemačkog Saveta za odbranu. Tamo je ministar odbrane Šarping (Rudolf Scharping) definisao mete, odnosno ciljeve tog rata. Jedan od ciljeva bilo je izolacija Miloševića. Zapisnik sa sastanaka Saveta za odbranu sam dobio i tamo stoji da je trebalo, ne samo izbeći humanitarnu katastrofu na Kosovu, nego da je cilj tog rata i srušiti Miloševića. Tu imamo neke paralele sa ratom u Iraku (Iraq). I u tome se sastoji problem, zato su se oni pripremali. Zato su te trupe tamo dovedene. Snage za izvlačenje nisu bile u situaciji da obave svoj posao izvlačenja, zato što nisu imale dovoljno kapaciteta u vazдушnom prostoru. I zato se to transformisalo u borbene trupe koje su trebale da uđu na Kosovo sa borbenim vozilima i tenkovima.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Kad ste vi govorili o diskusiji sa generalom Naumanom, ova kampanja nije smatrana tek kampanjom bombardovanja, iako mi to tako obično nazivamo ovde. U to vreme tekle su pripreme i za kopneni napad?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: General Džekson (Mike Jackson) mi je u jednom intervjuu rekao da bi početak kopnene ofanzive, bez obzira na političku rezervisanost u vezi sa time, da bi za to trebale neke tri nedelje. Prema tome, kopnena ofanziva sa vojnog stajališta bila bi moguća negde između 1. i 5. jula, naravno, ukoliko bi to odobrile individualno članice NATO.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: U tim razgovorima koje ste vodili sa tim osobama, osobama koje su bile uključene u planiranje kampanje NATO, njihov je stav bio da bi to trebalo da bude bombardovanje iz vazduha i napad na kopnu?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, Džekson se za to spremao i to je rekao u jednom telefonskom razgovoru obavljenom na aerodromu u Prištini (Pristine), mislim da je to bilo uveče 10., kada su Ruske snage SFOR-a okupirale aerodrom u Prištini. On je onda jasno reko: "Neću zbog vas da počinjem Treći svetski rat". To je bilo kada je Klark zatražio da ukloni Ruse sa aerodroma. Prema tome, to pokazuje, sa jedne strane, snagu KFOR-a (Kosovo Force), a sa druge strane i činjenicu da su postojali planovi da se uđe na Kosovo kopnom i činjenicu da je nemačka grupa prošla kroz Albaniju (Albania). To pokazuje da su te operacije bile dugo planirane sa logističke strane. Tu su bili bilateralni pregovori, zatim sporazumi o statusu snaga, sve je to napravljeno na diplomatskom nivou.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Kad ste vi bili na terenu u to vreme, da li ste znali za nagomilavanje snaga u okolini Srbije?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da, to više nije moglo da sakrije, pogotovo od kako su tenkovi "Leopard" (Leopard) došli iz Soluna (Thessaloniki) do Tetova. Tada su stvari postale jasne da se tu ne radi samo o snagama za izvlačenje.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Govorili ste o jačini OVK. O tome vam je postavljeno nekoliko pitanja, o nekom konkretnim zonama. Spomenuli ste zonu 6 i zonu 7. Da to razjasnimo, možemo li tačno da utvrdimo gde se to nalazi na karti, jer će to da bude od koristi kasnije na ovom suđenju? Možete li ponovo na karti da identifikujete ove dve zone, zonu 6 i zonu 7 za koje ste rekli da u njima zapravo nema puno aktivnosti OVK-a? Da li je to tačno?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Recite nam prvo na kojoj ste strani.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: To je VI. Odbrambene zone 6 i 7 obuhvataju uglavnom područja Srbice (Skenderaj), Kačanika, Vitine, Kamenice (Kamenice), a odbrambena zona 2 pokriva uglavnom Dragaš (Dragash), Prizren (Prizren), Suvu reku (Suhareke), Mališevo, Orahovac (Rahovec), a zona 1 je područje Drenice. Zona 3 je područje oko Peći (Peje), –akovice (Gjakove), Dečana (Decane), zona 4 je Priština, a zona 5 je Podujevo (Podujeve) i ovo područje odmah istočno od Prištine, Lipljan (Lipjan).

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Samo trenutak, moram da proverim transkript da vidimo da li je sve ušlo. Da, u redu, hvala. Postavljena su vam pitanja o brojkama iz Velike Kruše, to je incident iz marta 1999. godine. Vi ste osporili brojku od 10.000 koja je izneta i rekli ste da se radi o 1.000 do 1.500 ljudi. Kako ste vi uspeali da ustanovite te brojke?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa kada je reč o svim tim brojkama, govorim samo o procenama, tu uvek postoji jedan upitnik iza toga. UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) ima isti pristup, jer niko ne može nikada da ustanovi tačnu brojku, sve ove brojke su samo procene. I tu se oslanjate na vaš osećaj za procenu, da ne preterate sa brojkom. Ja, naravno, ne mogu da kažem da je taj broj naučno dokazan. To su, dakle, procene zasnovane na mom iskustvu.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: A vaše iskustvo u proceni takvih brojeva dolazi odakle?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa ja sam fudbaler i uvek se osvrnem na fudbalskom stadionu da vidim koliko ljudi gleda utakmicu i to vam može dati dobar osećaj za veličinu grupe ljudi. I onda ako pokušate te utiske kasnije da koristite, to je ono šta ja radim. Mislim da i mnogi policajci to rade.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Ali ima i navijača koji navijaju za timove sa malim brojem navijača. Imam još jedno pitanje. Ubijeni policajac. Sporno je to da li je taj incident bio od manje važnosti ili veće važnosti. Recite nam samo na osnovu onoga šta ste videli i šta ste znali u to vreme, na koliko ste ubijenih policajaca naišli?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa ja sam lično video oko 20 ubijenih srpskih policajaca. Ljudi iz OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) su mi rekli da je u periodu od decembra do povlačenja bilo ubijeno nekih 120 do 150 policajaca na celom Kosovu. I to su brojke veoma slične onima koje je general Lokvajer naveo u svojim dvema knjigama o kosovskom ratu. I zato se ne dvoumim da su te brojke verovatno veoma precizne.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Kad je reč o drugim zvaničnicima koji su predstavljali vlasti na ovaj ili onaj način, koliko je njih poginulo?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Pa postoje publikacije Vlade Srbije iz tog doba, isto tako i saopštenja za štampu. Međutim, njima se ne može baš u potpunosti verovati, jer su mnoge stvari tamo iznete na dosta haotičan način. Na primer, ubistva koja su se desila unutar jedne nacionalnosti su ponekad prikazana kao da se radi o međunarodnim ubistvima. U to vreme bilo je dosta anarhije unutar samih albanskih grupa, a oni imaju tradiciju sravnavanja računa koja traje već stotinu godina ili više. I onda se za sva ta ubistva tvrdilo da su bila nacionalno motivisana i to je dodato srpskim brojkama, kako bi te brojke mogle da se uvećaju. Prema tome, ja se uvek služim onim što su ustanovili OEBS i kasnije gospodin Lokvajer u svojim knjigama. Mislim da su njihove brojke realnije, pogotovu imajući na umu ono šta sam i sam video.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Još jedna stvar. Vi ste u svom svedočenju u jednom trenutku govorili o nameštenom i insceniranom događaju i onda su vas o tome ispitivali. Jeste li vi takve reči koristili i u vašim člancima?

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Mislim da sam pogotovu 2001. godine iskoristio tu reč i to nekoliko puta. Sa jedne strane, da bi se opisao razvoj događaja na Kosovu, transfer, pretvaranje Kosovskog zaštitnog korpusa (TMK, Trupat Mbrojtese te Kosoves) u vojsku Kosova. To je bio rezultat jednog insceniranog procesa. Isto tako, tu sam reč upotrebio kad sam govorio o učestvovanju u tim događajima američke kompanije MPRI. Isto tako uvek sam koristio izraz "inscenirani rat na Kosovu".

ADVOKAT KEJ: Hvala, to su bila sva moja pitanja.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, da li vi želite da se ovo uvrsti u spis?

ADVOKAT KEJ: Da, svakako. Zahvaljujem što ste me podsetili na to. Mislim da je sledeći broj D248.

SUDIJA ROBINSON: To je intervju sa Mladićem.

ADVOKAT KEJ – PITANJE: Mislim da bi svedok moga da nam kaže kog je meseca to objavljeno 1996. godine.

SVEDOK HUČ – ODGOVOR: Intervju je objavljen u martu 1996. godine.

ADVOKAT KEJ: I svedok će da mi dostavi podatke o objavljenim člancima.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi ste tokom unakrsnog ispitivanja imali neke komentare i ja sam rekao da ćete imati priliku kad dođe red na dodatno ispitivanje da ovom svedoku postavite pitanja. Želite li to da uradite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson), ovo ispitivanje nema nikakve veze sa mojom odbranom. Ja ću svedoka da pozovem kad mi bude vraćeno moje pravo da zastupam sebe, a vaš advokat zastupa očigledno drugu stranu.

SUDIJA ROBINSON: Čuo sam šta ste rekli gospodine Miloševiću. Gospodine Huč, vaše je svedočenje sada završeno. Pretresno veće vam se zahvaljuje što ste došli da svedočite i pogotovu što ste nastavili da svedočite i danas. To je u najboljoj tradiciji saradnje sa Međunarodnim sudom. Sada možete da idete. Gospodine Kej?

ADVOKAT KEJ: Približavamo se pauzi u 10.30. Imamo još nešto manje od 10 minuta, ali možda je to dobra prilika da nešto kažemo o situaciji sa sledećim svedokom. Ime sledećeg svedoka je dostavljeno sudu. Taj je svedok došao u Hag (The Hague), ja sam sa njim razgovarao. Tim Odbrane gospodina Miloševića nije sa tim svedokom ranije razgovarao. Dokazni materijali koji su skupljeni za ovog svedoka sadrže i popis imena ljudi koji su oštetili ili se vode kao nestali na Kosovu. Sledeći svedok i sam je iskusio nešto slično, jedan njegov rođak spada u tu kategoriju, ali on je takođe vodeća osoba u udruženju za brigu o nestalim i oštetim osobama na Kosovu. On ovde dolazi u dva svojstva: prvo, činjenica, on može o tome da govori iz sopstvenog iskustva i drugo, što je još važnije, zato što on ne traži da svoju vlastitu nevolju stavlja iznad nevolja drugih u ovom udruženju. Činjenica da je on sa drugima prikupio informacije i brojke koje se odnose na one ljude koji su postali žrtve, o ljudima koji se sada nalaze u kategoriji oštetili ili nestali tokom sukoba na Kosovu. Prema tome, on spada u kategoriju svedoka kao što je, na primer, bio Fred Abrahams (Frederick Cronig Abrahams), svedok Tužilatva, Sandra Mičel (Sandra Mitchell) i neki drugi koji su ovom Sudu izneli dokaze o informacijama koje su sakupljene na jednom mestu. Taj svedok se sastao jednom prilikom i sa tužiocem, možda i više od jednom. Vidim ovde jednu novinsku vest od 5. septembra 2001. godine. On mi je rekao da je Tužilaštvu dostavio izveštaj svog udruženja i da je očekivao da će u vezi sa tim nešto da preduzme i kad je reč o njemu i kad je reč o

drugim ljudima povezanim sa tim udruženjem. Međutim, dok sam razgovorao sa njim postalo je jasno da je dokument koji je ovde zaveden u spis, nije njegov dokument i to nije onaj materijal koji dolazi od njega. Ne znam odakle je došao taj dokument. Međutim, ovaj svedok kaže da je to, da je taj dokument manjkav kad je reč o detaljima i da ne daje sve one informacije o kojima bi on mogao da svedoči. Ja sam sa njim razgovarao i ja razumem njegovo stajalište, jer, naravno, on smatra da je veoma važno da se dokazi o žrtvama na odgovarajući način iznesu pred ovaj Sud. Tokom proteklih par dana sam stupio u kontakt sa Tužilaštvom i oni su pretražili svoje spise kako bi pronašli izveštaj koji je predat Tužilaštvu, međutim bezuspešno. I ja, na žalost, nemam neke karakteristike kojima bi se поближе mogao identifikovati taj dokument, kako bi se lakše pronašao u ogromnoj arhivi Tužilaštva. U takvim okolnostima on ne želi da ga ja pozovem sada kao svedoka u ovom Predmetu zato što smatra da njegovo svedočenje nije na odgovarajući način pripremljeno. On, isto tako, nije sam doneo taj izveštaj sa sobom iz Srbije, a radi se očigledno o jednom veoma važnom dokumentu. On bi, isto tako, želeo da govori i o svojim ličnim prilikama kao i prilikama drugih žrtava, ali on ne želi da oni počnu da smatraju da on sada govori o sebi i na taj način svoju situaciju čini važnijom od njihove. I ja sam u vezi sa tim, jer imam razumevanja za njega, razgovarao o tome kako bi on trebao da svedoči, a da ne bi ispalo da on sebe ovde promovise. I pod tim okolnostima ja bih želeo Sudu da kažem da taj svedok nije voljan da u ovom trenutku svedoči i mislim da bi to trebalo da se ispoštuje. On je, moram da kažem, saradivao sa dodeljenim advokatima. Saradivao je sa nama kad smo mi razgovarali i on želi da svedoči, tako da mislim da ne bi trebalo da bude nikakvih problema u vezi sa njegovim svedočenjem u budućnosti. Međutim, najvažniji aspekt njegovog iskaza tiče se drugih činjeničnih informacija koje bi on trebao da da i to bi trebalo na odgovarajući način da se obelodani Tužilaštvu, kako bi oni to mogli da pronađu, a možda i da povežu i sa drugim materijalima u vezi sa tim koji se nalaze u njihovom posedu, a koje danas nisu uspeli da pronađu. Njegovo svedočenje o ličnim prilikama je relativno kratko. Međutim, suština njegovog iskaza koji se odnosi na

udruženje za nestale i otete ljude na Kosovu je verovatno glavina njegovog iskaza. I to će da bude od najveće vrednosti za ovaj Sud.

SUDIJA ROBINSON: Šta onda vi tražite?

ADVOKAT KEJ: Ja molim da se sada ne pozove, da prekinemo sa izvođenjem dokaza Odbrane u ovom trenutku i da održimo Statusnu konferenciju o svedocima, verovatno još danas, ukoliko to odgovara Sudu.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, hoće li taj svedok moći da svedoči iduće nedelje?

ADVOKAT KEJ: Sledeće nedelje je, mislim, rasprava po žalbi, 21. oktobar, a u vezi sa pitanjem zastupanja Odbrane optuženog, tako da za to imamo rezervisana dva dana sledeće nedelje. Imamo još jednog svedoka koji dolazi iz inostranstva, imamo još dva svedoka na kojima sada radimo. Da, možemo da ih dovedemo ovde, ali za to nam treba pomoć jednog stranog ministarstva i to treba da ide putem diplomatskih kanala. I, iako smo mu u vezi sa tim počeli da radimo, rekli su nam da, zasada, nema nikakvih formalnih rezultata. Ukoliko ta strana vlada bude dala informacije, onda ćemo moći da ispitamo te svedoke. Sada smo u dosta teškoj situaciji, zato što moramo da se oslanjamo na usluge službi koje su potpuno van naše kontrole i na saradnju jednog ministarstva jedne strane vlade. Sekretarijat (Registry) Suda je od velike pomoći u vezi sa tim, međutim jednom kad dopis napusti njihove ruke, ništa više ne mogu da učine. Prema tome, moram da razgovoram sa ovim svedokom, da vidim da li može on da svedoči sledeće nedelje, jer bi moglo da bude nekih drugih problema sa svedocima. On je već bio poveren za ovu nedelju.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Da, znam. Sledeće nedelje ovde bismo trebali

da zasedamo od ponedeljka do srede. Ja mislim da je to pomereno da bi u četvrtak mogla da se održi rasprava Žalbenog veća.

ADVOKAT KEJ: Pa ja te informacije nemam. Ne znam kako su se promenili datumi, meni mnogi traže da neke ljude dovedem u tačno određene datume i tu se sad stvari jako komplikuju. Ovo će verovatno da zahteva još 30 imeila sa moje strane.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Izgleda da je informacija poslata, ali da je došlo do teškoća u komunikaciji. Jeste li vi to dobili, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Ja sam neformalno za to saznao.

SUDIJA ROBINSON: Neformalno?

TUŽILAC NAJS: Da.

ADVOKAT KEJ: Vi svakako znate kakvi su logistički problemi da se svedoci dovedu u ovu zgradu i koliko ljudi učestvuje u tome. Svi oni čekaju na to da ja donesem odluku, jer oni sami ne žele da donose odluke. To je jedan dosta kompleksan proces koji uključuje dosta ljudi.

SUDIJA BONOMI: Ali, gospodine Kej, sigurno je moguće da u ponedeljak, to je ovaj dan za koji ste vi mislili da je slobodan, da se ponedeljak iskoristi za ovog svedoka, jer ukoliko on samo treba da ode nazad kući, da uzme dobar izveštaj, pravi izveštaj, obelodani ga Tužilaštvu i o tome razgovarati sa pripadnicima svog udruženja, to je dosta.

ADVOKAT KEJ: Da, ja se sa tim slažem, ali ja moram sa njim o tome

da razgovaram. Isto tako, nisam siguran da ti ljudi žive na način da bi te stvari mogle da budu tako lako organizovane.

SUDIJA BONOMI: Ali on je sigurno razmišljao o tome. To se nije tek sada pojavilo, sada je tek iskrsnuo problem sa izveštajem koji nedostaje, nije novi problem činjenica to da on ima neke probleme sa drugim članovima njegovog udruženja.

ADVOKAT KEJ: Da, ja ću da učinim sve šta mogu sa njim. Nisam siguran da je on sada još u zgradi, jer i za to postoje procedure, tako da ja nemam lak pristup i sa njimja ću morati kasnije da razgovaram. Ali molim vas da mi dozvolite da barem započnem taj proces.

SUDIJA ROBINSON: Da li vam je pola sata dosta?

ADVOKAT KEJ: Da, sigurno.

SUDIJA ROBINSON: U redu, idemo na pauzu od pola sata, a zatim ćemo da nastavimo sa statusnom konferencijom.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Kej.

ADVOKAT KEJ: Časni Sude, tokom ove kratke pauze mi smo se raspitali i radi se o sledećem: svedok je i dalje ovde, on se nalazi u hotelu. Tražio je da se sastane samnom danas popodne. On smatra da bi mogao da se vrati sledeće srede, a što bi mu dalo dovoljno vremena da porazgovara sa nekim ljudima, da pribavi izveštaj i da se onda vrati. Očigledno je da on želi samnom da o tome razgovara. Meni je rečeno da ću moći da se sastanem sa njim danas popodne. U ovom trenutku, kao što sam rekao, mi ne znamo tačno kakav će da bude raspored sa svedocima za sledeću nedelju, zato što to ide preko diplomatskih kanala. Imamo i trećeg svedoka sa kojim treba da se sastanemo danas i time se bavi gospođica Higgins (Higgins). Taj sve-

dok je spreman, kako sada stoje stvari, da svedoči u četvrtak. Svedokinja ima jako puno obaveza zato što se nalazi na javnoj funkciji, tako da smo sinoć dobili telefonski poziv u kome nam je rečeno da se to planira za 21. oktobar i to nas je sve zateklo nespremne. Mi sada pokušavamo da reorganiziramo redosled svedoka.

SUDIJA ROBINSON: Ukoliko je svedok spreman da dođe sledeće srede, da li mislite da možemo da završimo sa njegovim svedočenjem tog istog dana?

ADVOKAT KEJ: Ja ću da pokušam da za to da odvojim onoliko vremena koliko je potrebno da bismo ispunili taj zahtev. Nije mi lako da odgovorim na to vaše pitanje, zato što ja ne znam kakvim materijalima on raspolaže. U našoj prethodnoj diskusiji, tokom našeg poslednjeg sastanka, on je rekao da će verovatno da uzme samo određene primerke iz celog svog dosijea, a ne ceo dosije.

SUDIJA ROBINSON: Ja ne želim da vam ograničavam vreme koje imate za tog svedoka, samo želim da imate na umu da će sreda sledeće nedelje da bude naš poslednji radni dan sledeće nedelje.

ADVOKAT KEJ: Da, to mi je jasno. Veoma je važno da se sa njim sastanem i da sa njim porazgovaram. Znam da on to čeka i zapravo je veoma teško kad naše komuniciranje ide preko posrednika. Kao što Pretresno veće zna, on je bio svedok koji je pomeren za drugi termin i on je izašao nama u susret u tom pogledu. On treba da svedoči o jednom važnom aspektu i, po našem mišljenju, to treba pažljivo da se obradi.

SUDIJA ROBINSON: U redu, onda ćemo njega da saslušamo sledeće nedelje u sredu. I nadamo se da ćemo moći da završimo sa njim tog istog dana, ali ako to ne bude moguće, trebalo bi da ga upozorite na to da će možda morati da dođe i drugi dan.

ADVOKAT KEJ: To ću da uradim i čak ću da probam da vidim da li

on može da dođe u utorak nešto malo ranije, ali imam i drugih problema kojima se bavim, koji još uvek nisu rešeni. Gospođica Higinis se bavi nekim drugim pitanjima i mi pokušavamo da zajedničkim snagama sve to rešimo.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Kej. Gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Nemam ništa da dodam sem što mogu da kažem da na osnovu onoga šta ja znam o ovom svedoku, meni nije jasno zašto se smatra njegov iskaz od ključnog značaja, ako tako mogu da kažem. Meni se čini da ono šta on ima da kaže, nije od ključnog značaja. Ukoliko, kao što ja sumnjam, njegov iskaz treba da posluži da bi se uveo dugačak spisak mrtvih i nestalih ljudi, onda mi je jasno da je potreba da se iznose detalji vezani za svakog od njih i onda mi je jasno da je možda teško da se završi njegov iskaz u toku istog dana. Sa druge strane, ako govorimo o tome samo u nekim opštim crtama, a ne da ulazimo u detalje, onda bi trebalo da možemo da završimo tokom jednog dana. Ja ću da zamolim gospodina Keja, iako sam svestan teškoća sa kojima se on suočava, da nam unapred dostavi sve informacije koje poseduje.

ADVOKAT KEJ: I samo za zapisnik da kažem da ja kad god dobijem neki materijal, ja to odmah prosledim adekvatnim kanalima za sve strane u postupku.

SUDIJA ROBINSON: U redu, gospodine Kej, hajde sada da pređemo na stasusnu konferenciju.

ADVOKAT KEJ: Časni Sude, što se tiče ove rasprave, mi smo pre nekog vremena dobili jedan *ex parte* podnesak gde se navode pojedinosti vezane za svedoke. Ove pojedinosti proističu iz onih spiskova svedoka koji su podneti u ime optuženog. I radeći na tom spisku mi smo odredili najvažnije svedoke koji treba da svedoče o kosovskoj optužnici. Materijali koje smo 28. septembra dostavili Pretnom veću se sada pregledavaju zato što smo u međuvremenu

napravili mnogo više kontakata pokušavajući da utvrdimo koji svedoci su spremni da dođu da svedoče. Dodeljeni advokati su analizirali spisak koji nam je podnet i koji se zove "Aneks A" i pregledavali smo uslove i sadržaj iskaza nekolicine svedoka. U toj zbirci smo odredili da nekih 15 svedoka spadaju ne u svedoke o faktičkim pitanjima, već u svedoke veštaka zato što iako imaju lična saznanja o nekim pitanjima, njihov iskaz uglavnom podrazumeva to da oni daju svoje mišljenje, mišljenje do koga su došli na osnovu analize svega onoga šta je uneto u optužnicu protiv optuženog. Ja sam Pretresnom veću podneo novu verziju tog spiska koji se sada zove "Aneks B". To je urađeno u mom podnesku 28. septembra i, kao što rekoh, mi i dalje revidiramo taj spisak. Nameravam da ponovo podnesem novu verziju Pretresnom veću, tako da vi budete upućeni u sve promene. Za to će da nam treba nešto vremena danas i sutra, ali mogu da vam kažem, u opštim crtama o čemu se radi i kakva je situacija kad je reč o svedocima Odbrane. "Aneks C" tog dokumenta je jedna tabela u kojoj su navedeni svedoci sa kojima smo stupili u kontakt. Imena tih svedoka proističu iz spiska svedoka za Kosovo kao i iz nekih generalnih spiskova. 28. septembra smo mi podneli taj podnesak. Vi se verovatno sećate ovih aneksa koje sam ja podneo u svrhu toga da vam dostavim informacije tokom izvođenja dokaza Odbrane. U "Aneksu B" su navedena imena 140 svedoka. Ne, pardon, u "Aneksu A" je navedeno 140 imena svedoka, a u "Aneksu B" su ti svedoci podeljeni na sledeće kategorije: veštaci, svedoci iz međunarodne zajednice, opšti svedoci, oni koji svedoče o opštim faktičkim pitanjima, a onda imamo svedoke na tom spisku koji su predviđeni da svedoče o događajima na Kosovu. U "Aneksu C" se tog dana, 28. septembra navode koraci koje smo mi preduzeli da bismo stupili u korak sa svedocima koji u vremenskom periodu od 4. do 28. septembra su se sveli na kontakte sa 92 svedoka. Od onda, pa sve do danas smo mi imali veoma veliku aktivnost u pogledu kontakata sa svedocima, stupili smo u kontakt sa nekih 150 ljudi. Svi svedoci koji su imali imeil adresu ili telefonski kontakt ili adresu, kućnu adresu su kontaktirani da bi se ustanovilo da li su oni spremni da svedoče ili ne. Taj spisak nije savršen i to iz mnogo razloga.

Nedostaju određeni detalji, mi pokušavamo da stupimo u kontakt sa tim ljudima telefonom, a kao što znate to je ponekad teško, to je jedan komplikovani metod ukoliko su ti ljudi van kuće tokom dana, a mi nemamo nikakav drugi kontakt, nikakav drugi način da stupimo u kontakt sa njima, ali ja mogu da kažem da sam zadovoljan kontaktima koje smo ostvarili i razgovorima koje smo vodili sa svedocima, njih je bilo negde oko 130 i mislim da je to dobar odziv na osnovu onih materijala koji su nama prethodno bili dostavljeni. Očigledno je da veliki broj tih svedoka odbija da dođe da svedoči zbog toga što je optuženom dodeljen advokat. Neki su rekli da žele da ponovo razmotre svoj stav po donošenju odluke Žalbenog veća o dodeljivanju advokata. Neki drugi svedoci su rekli da bez obzira na ishod toga, odbijaju da svedoče zato što se ne slažu sa ovim principom dodeljivanja advokata. Da bismo rešili to pitanje, mi smo preduzeli određene korake vezane za grupu svedoka, nekih 20 svedoka koji predstavljaju jedan dobar uzorak svedoka u ovom Predmetu, jer se radi o svedocima iz međunarodne zajednice ili se radi o insajderima ili o svedocima koji svedoče o generalnim faktičkim pitanjima i tražili smo od njihovih zemalja da se preduzmu koraci kojima bi se oni prisilili da sarađuju sa Sudom. E sad, ovde smo izašli izvan kruga naših ovlašćenja zato što nije na nama da uradimo išta više, ovim se bavi Sekretarijat Suda kroz odgovarajuće kanale i mi sada samo treba da sačekamo kakvi će da budu rezultati, kakav će da bude ishod tog pokušaja, jer je na vladama tih zemalja da odluče šta će da urade.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Kej da li je ijedan svedok naveo neki drugi razlog sem što su vam navodili da se ne slažu sa dodeljivanjem advokata. Da li su vam dali neki drugi, artikulisani, racionalni razlog za odbijanje da dođu da svedoče?

ADVOKAT KEJ: Svi svedoci koji su izneli takav stav, a ja ću da vam dostavljam ažurirane verzije ovih tabele tako da biste bili upućeni u najnovije podatke, dakle svi ti svedoci su izrazili uverenje da se ne slažu sa ovim principom koji je stavljen na snagu ovde i da odbijaju

da dođu da svedoče zbog toga što ih ne poziva gospodin Milošević i zato što je dodeljeni advokat preuzeo njegovu odbranu i time njemu oduzeo njegova prava. Na osnovu informacija koje smo dobili, upoznati smo sa tim da se vodi zapravo jedna kampanja, ako tako mogu to da nazovem, da se održavaju sastanci na kojima se diskutuje o ovom pitanju i postavljanje advokata je nešto što se kritikuje na tim sastancima. Takođe smo upoznati sa nekim smešnim i lažnim izjavama koje su date da bi se opravdao ovaj stav. Isto tako smo upoznati sa tim da se izjavljuje kako ovi svedoci koji jesu došli su svedoci, da smo ih kupili i doveli ovamo. Ove izjave su apsolutno lažne.

SUDIJA ROBINSON: Nisam bio upoznat sa tim, gospodine Kej, da ste baš toliko bogati.

ADVOKAT KEJ: Da, slažem se. To je apsolutno apsurdno, smešno, ali to je jedna kampanja koja se vodi aktivno i gde se daju kompletno pogrešne izjave o meni, o ljudima koji rade za mene kao i o vođenju Odbrane. I samo za zapisnik, dozvolite da kažem da ne postoji ni jedan svedok kome se platilo da dođe ovamo da svedoči. Dozvolite mi da kažem da su svi svojevolljno, dobrovoljno sarađivali sa nama. Svi svedoci koje sam ja kontaktirao su se videli sa gospodinom Miloševićem i na osnovu onoga šta su rekli, znam da im on nije naložio da ne svedoče ukoliko ja vodim Odbranu. To sam proverio zato što je to svakako nešto što ljudi žele ipak da znaju.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, nastavite, gospodine Kej.

ADVOKAT KEJ: U ovom trenutku, što se tiče spiska svedoka, imamo dovoljan broj svedoka da možemo da radimo do kraja oktobra. U ovom trenutku radimo na tome da vidimo ko bi došao da svedoči u novembru. Znamo da u novembru imamo nedelju dana pauze, tako da to treba uzeti u obzir u našem planiranju svedoka. Moram da

vidim kakav ishod će da bude za dovođenje svedoka povodom čega smo aktivirali neke diplomatske kanale, taj mehanizam. Ali, kao što rekoh, ovo je van moje moći i mi se ovde oslanjamo na saradnju koju treba da dobijemo od stranih zemalja.

SUDIJA ROBINSON: Da li se imena tih svedoka nalaze u vašem dokumentu koji ste podneli 8. oktobra?

ADVOKAT KEJ: Da, na tom spisku se nalaze imena 20 svedoka.

SUDIJA KVON: I taj spisak sa imenima 20 svedoka je podnet *ex parte*?

ADVOKAT KEJ: Tako je.

SUDIJA ROBINSON: I vi sada koristite diplomatske kanale da biste dobili pomoć određenih država u ovom smislu? Zašto to radite?

ADVOKAT KEJ: Zato što ti svedoci nisu pristali da dođu da svedoče. Mi ne možemo da im izdamo obavezujući nalog, ovaj Sud to ne može da uradi u ovom trenutku zato što prethodno moramo da iskoristimo sve lokalne mere.

SUDIJA ROBINSON: Da li se ovde radi o državnim zvaničnicima?

ADVOKAT KEJ: Da, kako o njima, tako i o običnim ljudima. Dakle, ovo je jedan uzorak svedoka iz svih kategorija.

SUDIJA ROBINSON: Ja ću da vidim šta gospodin Najs misli o ovome, ali koliko je meni poznato nisam siguran da za nekog svedoka, sem za državnog zvaničnika, je potrebno da se prvo iskoriste lokalni kanali u jednoj državi, pre nego što se izda obavezujući nalog od strane ovog Pretresnog veća. Mislim da sve šta je potrebno je da vi demonstrirate da ste preduzeli sve razumne korake, da ste iscrpli sve mogućnosti kojima raspolazete da biste nekog doveli ovamo da sve-

doči. Kad se radi o državnom zvaničniku, onda je ovo objašnjenje zasnovano na tome što postoji jedan funkcionalni imunitet tog svedoka i time se on razlikuje od jednog običnog svedoka.

ADVOKAT KEJ: Čekajte samo da pogledam dokumente, da vidim tačno o kome se radi. Mislim da se uglavnom radi o državnim zvaničnicima, državnim službenicima. Mislim da u ovom dokumentu možemo da vidimo da su svi, sem nekolicine, državni zvaničnici. Većina njih. Vidim da možda samo dva, tri svedoka nisu.

SUDIJA KVON: Pošto o ovome diskutujemo na javnoj sednici, šta mislite o tome da se ukine ova oznaka *ex parte* na tom vašem podnesku i da se to dostavi Tužilaštvu?

ADVOKAT KEJ: Što se tiče ovog dokumenta od 8. oktobra, u njemu nema nikakvih zaštićenih svedoka i stoga to može da se dostavi Tužilaštvu. Meni je bilo rečeno, tradicionalno gledano, da postoji jedan određen sistem ovde u Sudu kad se radi o ovim dokumentima i rečeno mi je da se pridržavam toga. Dakle, ja sam prihvatio taj savet, ali zapravo nema nikakvih razloga zašto se ovo ne bi dostavilo i Tužilaštvu, ovaj dokument od 8. oktobra, zato što na njemu nema nikakvih zaštićenih svedoka.

SUDIJA KVON: Razmotrićemo to.

ADVOKAT KEJ: Kao što rekoh, ovaj sistem kontaktiranja svedoka je u toj fazi da kad je reč o spisku za Kosovo, mi smo skoro završili rad na tome i moramo sada da pregledamo ko je od tih svedoka spreman da svedoči i onda da napravimo pokušaj da ovo organizujemo na taj način, tako da na jedan logičan način dovodimo svedoke da svedoče. Ali što se tiče svedoka civila, ukoliko putem ovih diplomatskih kanala ne dobijemo od njih potvrđan odgovor, onda ćemo da tražimo da Pretresno veće izda nalog kojim bi se oni prisilili da svedoče. Ali, kao što rekoh, ovo je jedan proces gde smo morali da obradimo svaki detalj da bismo došli u ovu fazu u kojoj se sada

nalazimo i da možemo da dobijemo jednu jasnu ukupnu sliku. Meni je već sada jasno, da broj onih koji su spremni da svedoče je toliki da ne opravdava, odnosno ne zadovoljava potrebe izvođenja dokaza Odbrane, zato što se radi o smanjenom broju svedoka i moramo da preduzmemo korake kojima bi se svedoci prisilili da dođu ovamo da svedoče, a da bismo mi ispunili obaveze koje imamo kao advokati.

SUDIJA BONOMI: A njihov stav je šta, da ukoliko se ovaj Predmet ne vodi u skladu kako oni tumače Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence), onda oni odbijaju da dođu? Da li se sve na to svodi?

ADVOKAT KEJ: Da, samo da dodam da neki svedoci, veoma mali broj se iznenadi kad su čuli da se uopšte nalaze ne spisku svedoka, ako baš moramo da ulazimo u ove detalje i to ću da iznesem u jednoj tabeli za vas. I bilo je ljudi koji su rekli "mi smatramo da vam ne možemo da izjavimo ništa šta bi bilo Odbrani od pomoći" i stoga nisu spremni da svedoče.

SUDIJA BONOMI: Pa i to je razlog da se ne svedoči.

ADVOKAT KEJ: Da, ja se slažem sa tim i ja sam se kod njih raspitao o tome o čemu bi oni svedočili, kakva bi bila svrha toga, ali ima svedoka sa kojima se stupilo u kontakt i nije se tražilo od njih da dostave izjave. Isto tako ima svedoka koji čak nisu ni znali da su na spisku svedoka. I njih ima podosta tako da, recimo, ovaj svedok koji je bio predviđen za danas, sa njim nije obavljen nikakav pripremi razgovor i mi tek sada počinjemo pripremu tog svedoka da bi on svedočio u ovom Predmetu. Ima još dosta takvih svedoka sa kojima se nije unapred razgovaralo, od kojih nisu traženi nikakvi dokumenti i koji zapravo nisu pripremljeni na uobičajen način. Želeo bih da jasno stavim do znanja Pretresnom veću da često imamo kontakt sa ovim veoma svežim svedocima, ako mogu tako da ih nazovem. Gospodin Huč se tri puta sastao sa gospođinom Miloševićem i to je dosta neuobičajeno. To nije slučaj sa svim svedocima, ima puno sve-

doka sa kojima niko do sada nije obavio nikakav pripremni rad.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, šta mislite kada ćete moći da zatražite te mere kojima će svedoci da se primoraju. Mi mislimo da ćemo možda u ponedeljak da budemo raspoloživi po tom pitanju, sobzirom da nećemo da radimo toga dana, sobzirom na najnoviji razvoj.

ADVOKAT KEJ: Planirali smo danas posle podne u sklopu naše ekipe da radimo na tome, tako da smo mislili da podnesemo, možda negde u četvrtak, najnoviji primerak podneska i sada se ispostavilo da smo počeli da razgovaramo o ovome mnogo ranije, tako da nisam u potpunosti spreman da se bavim ovom temom. Mi smo nameravali danas da se sastanemo, da vidimo dokle smo stigli u pogledu nivoa kontakata i da napravimo jednu kategorizaciju da bismo dali Pretresnom veću preciznije informacije u vezi sa različitim reakcijama svedoka i to je, dakle, zadatak koji smo postavili pred sebe danas popodne i sutra.

SUDIJA ROBINSON: Među svedocima koji su pomenuti kao svedoci koji čekaju odluku Žalbenog veća i koji imaju uticaja u svom poslu, da li vi smatrate da će oni da se odazovu bez obzira na odluku ili samo ako odluka krene u određenom pravcu?

ADVOKAT KEJ: Ne mogu da dam odgovor na to pitanje, jer za neke od kontakata potrebno mi je da imam uz sebe nekoga ko govori srpsko-hrvatski jezik. Mi imamo beleške o svemu, tako da smo sve ubeležili i moraću ponovo sve to da pažljivo da proučim, a pre nego što vam dam svoju reakciju. Jednostavno sam dobio neke odgovore u vezi sa neslaganjem sa samim principom, a neki čekaju odluku Žalbenog veća. Žao mi je, ali ne mogu više ništa da vam kažem.

SUDIJA ROBINSON: Da, mogu da shvatim, gospodine Kej.

ADVOKAT KEJ: Dakle, to je naš stav u ovom trenutku. Što se tiče dokaznog materijala, brojni dokazni materijali su pribavljeni u ime gospodina Miloševića. Nisu prethodno prevedeni. Dakle biće potrebno da se određeni dokumenti prevedu. Obavešten sam da postoji način da se ukaže na značaj određenih dokumenata pre njihovog prevođenja, što je korisno. Međutim, ponovo kod svedoka koji je bio predviđen za danas, njegov materijal je nedostajao i što se svakog svedoka tiče, mi kada razgovoramo sa svedocima, pokušavamo u isto vreme da pribavimo informacije i dokazni materijal i da ih obelodanimo smatrajući da će to možda u trenutku njihovog svedočenja da postane relevantno.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Još uvek nismo videli spisak *ex parte*, tako da nemam nikakve primedbe u vezi sa tim. Mislim da ste u pravu kada kažete da je imunitet vezan za funkciju jedina pravna podloga za izuzeće i za obraćanje državi. Naravno, postoji jedna praktična podloga u vezi sa svedocima iz bivše Jugoslavije, konkretno Srbije i mislim da je potrebno da se država odrekne svojih rekvizita pre njihovog svedočenja. Ne znam da li se sećate da smo nekada imali više tehničkih poteškoća da bismo postigli takva oslobođenja od strane države, jer je potrebno da taj proces prođe kroz određeni komitet i tako dalje. Međutim, imunitet koji se zasniva na funkciji zahteva takvo odricanje, a inače svedoci mogu da dođu ovde bez ikakvog učešća države. Zatim, želim da kažem nešto u vezi sa svedocima koji uslovljavaju dolazanje ovde. Mislim da to nije prikladno. Očigledno nije na svedoku da se meša u našu raspravu. Ja bih mogao još mnogo toga da kažem, ali ću samo da se ograničim na sledeće. Možda optuženi nije konkretno rekao tim svedocima da se ne odazovu pre nego što se eventualno promeni odluka Međunarodnog suda, međutim, Pretresno veće će da se seti sigurno da je on dobio priliku

ranije da direktno odgovori na pitanje da li želite da se ti svedoci odazovu ili ne? I on je vrlo brižljivo formulisao svoj odgovor i na neki način je dao mig svojim svedocima ili možda nešto malo više od miga. Dakle, optuženi preko gospodina Keja i preko Pretresnog veća može jasno da stavi do znanja svedocima da li želi ili ne želi da se oni odazovu i da ih iskoristi recimo za alibi i da se na taj način izbegne njihov nedolazak. Dakle, Pretresno veće moglo bi da uzme u razmatranje sledeće. Prvo, moglo bi da uzme u razmatranje da mu ponovo pruži tu priliku, jer treba da se zna da mi sada gubimo dane sobzirom na činjenicu da svedoci nisu ovde. Mi smo već prošle nedelje izgubili nekoliko dana ili možda nije bilo prošle nedelje ili prethodne nedelje. Očigledno je da smo već ove nedelje izgubili dan i po, a gospodin Kej očigledno čini sve šta može u veoma teškim okolnostima. Dakle, naravno ne pozivam vas na jednu trenutnu reakciju, međutim možda bi Pretresno veće smatralo da je prikladno da razmišlja na ovaj način. Vreme nam ističe i tih 150 dana koje imamo na raspolaganju ističe, a s obzirom na ovu reakciju svedoka mi gubimo vreme. Dakle, to je ono šta mogu da kažem o pitanjima koja je pokrenuo gospodin Kej, a spisak ćemo da proučimo sa pažnjom kada ga dobijemo. Mi ćemo da činimo i dalje sve šta možemo da bismo pomogli gospodinu Keju.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Miloševiću, da li imate nešto da kažete u vezi sa ovim pitanjima? Vodite računa o tome da nije prikladno da dajete komentare o *meritum-u* pitanja kojima će da se pozabavi Žalbena veće, jer u sudskom sistemu iz kog ja dolazim to bi bilo potpuno neprihvatljivo. Prema tome, ne vidim razloga da to bude različito ovde. Da li imate nekakvih komentara o praktičnoj strani vezanoj za pitanja koja je pokrenuo gospodin Kej? Da li imate komentare na ono šta je rekao gospodin Najs u vezi sa mogućnošću da se svedoci ipak ovde dovedu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, gospodin Kej je rekao da ima mnogo svedoka sa kojima ja nisam razgovarao, a što je, naravno, tačno. I što je posledica činjenice da je meni ostavljeno veoma

malo dana na raspolaganju da razgovaram sa svedocima. Sve dane koji su mi stavljeni na raspolaganje da razgovoram sa svedocima, sve dok mi niste oduzeli moje pravo da sebe predstavljam, ja sam iskoristio. Naravno, pošto ste mi stavili malo dana na raspolaganje, ja sam toliko dana koliko ste mi stavili na raspolaganje upotrebio da razgovaram sa svedocima. Naravno, nije tačno ni ovo šta gospodin Kej kaže da sam se tri puta sreo sa prethodnim svedokom gospodinom Hučom, sreo sam se dva puta, to je tačno. A dva puta sam se sreo zato što je gospodin Huč izneo jedan vrlo dugi niz činjenica koje sam ja želeo da ovde i da javnost te činjenice čuje. Mnoge od tih činjenica, javnost ili bilo ko ovde, nije mogao da čuje, jer u vezi sa tim činjenicama nisu postavljena pitanja. Ja vam skrećem pažnju, gospodine Robinson ...

SUDIJA ROBINSON: Zaustaviću vas na ovom mestu da bih napravio jedan komentar. Ako je to slučaj, onda ste, gospodine Miloševiću, vi odgovorni za to. To nije odgovornost gospodina Keja, niti Pretresnog veća, jer je vama omogućeno da postavite ta pitanja i da upotpunite sve šta je ostalo manjkavo u glavnom ispitivanju, a vi ste svaki put propustili da prihvatite tu mogućnost i gotovo mi je neshvatljivo zašto ste to izabrali. Vi ne možete da zauzmete dva suprotna stava, ja to neću da prihvatim. Ne možete da ujedno dobijete mogućnost da postavljate pitanja, vi tu mogućnost ne koristite, a sada hoćete da kažete da je nešto propušteno, da nije rečeno u svedočenju koje ne samo što je moglo da bude relevantno za vas, već i od koristi za vas. To je jedan stav koji je potpuno neprihvatljiv.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, to šta ste rekli može samo formalno da izgleda logično. Ako se ima u vidu da je glavina manjkava, onda je glavninu i najveći deo nemoguće nadomestiti nekakvim dodatnim pitanjima. Glavnina kad ne valja i kad ona nije postavljena kako treba, ne može se ispraviti nekakvim uzgrednim i dodatnim pitanjima. Ovde je stvar principijelnog prilaska koji gospodin Kej, bez svoje krivice, naravno, ne razume, jer on ne zna ništa o događajima u Jugoslaviji i ovde smo, na primer, na prethod-

nom svedoku videli da se ...

SUDIJA ROBINSON: Zaustaviću vas još jednom, jer takođe ste bili u situaciji da date uputstva gospodinu Keju. To je u skladu sa našim nalogom. Dakle, vi ste mogli da mu date instrukcije, da mu date informacije na osnovu kojih će on da provede glavno ispitivanje koje će za vas da bude i relevantno i korisno. Dakle, vi imate tu mogućnost i vama je, pored toga, omogućeno da krajem glavnog ispitivanja i dodatnih pitanja postavite i vaša dodatna pitanja, dakle ovde se ne radi o davanju mrvica. Radi se o mogućnosti da vi učestvujete i mi smo jasno rekli da ćemo da donosimo odluku o tome na osnovu dokaznog materijala uvrštenog u postupak. Kao što znate, gospodin Kej je dodeljen kao advokat, a sada će još Žalbeno veće da se izjasni i dok ne bude doneta ta odluka, primenjuje se naš nalog, kao što vam je već rečeno od strane Pretresnog veća.

SUDIJA KVON: Gospodine Miloševiću, vi takođe možete da date uputstva vašim advokatima da dođu u sudnicu da vas ovde zastupaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, pozivate se na vaš nalog. Vaš nalog je suprotan osnovnim pravima koja ste vi meni oduzeli. Prema tome, ja ne mogu da se složim iz sasvim principijelnih razloga sa vašom odlukom da mi oduzmete pravo da sam sebe predstavljam. Vi ste mi to pravo oduzeli, gospodine Robinson. I nemojte se pozivati na nalog koji je potpuno lišen svake pravne osnove. Osim, naravno, ovde, gde se ne poštuje pravo.

SUDIJA ROBINSON: Ne slušate me. O tom pitanju izjasniće se Žalbeno veće i nije prikladno da ovde govoriti o *meritum-u*. Ja sam vas upozorio da neću da prihvatim bilo kakvu diskusiju niti komentare o *meritum-u*. Dakle, ako nemate ništa da kažete u vezi sa praktičnim pitanjima da se vidi na koji način može da se obezbedi dovođenje vaših svedoka, u redu, to ću da prihvatim, ali neću da govorimo ništa o *meritum-u* vezanom za pitanje o kome će da se izjasni Žal-

beno veće.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, Pretresno veće smatra da ako biste vaš ažurirani dokument mogli da podnesete negde do petka ujutro, to će da bude korisno, tako da možemo da ga razmotrimo tokom vikenda.

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA ROBINSON: I ako ste u mogućnosti da u ponedeljak podnesete zahtev Pretresnom veću, možda bi bilo dobro da to naznačite sutra, a da bismo mogli da obezbedimo raspravu u ponedeljak.

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Ja ću, naravno, da uzmem u obzir činjenicu da ćete vi da se pojavite pred Žalbenim većem u četvrtak i da vam je potrebno da se spremite za to.

ADVOKAT KEJ: Da. Mi ćemo pokušati da pružimo dovoljno revidiranih informacija Pretresnom veću do petka i nadam se u tom slučaju da ćemo moći da održimo raspravu u ponedeljak. Možda ćemo uspeti da nađemo dovoljno vremena za to.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, hteli ste još nešto da pokrenete?

TUŽILAC NAJS: Da, nešto sasvim drugačije. Hteo sam da obavestim optuženog i Pretresno veće o našem stavu o oslobađajućim dokazima u vezi sa Pravilom 68, sobzirom da gospodin Kej više nije *amicus curiae*, već dodeljeni advokat. Mi ćemo o tome da podnesemo jedan pisani izveštaj u sklopu serije izveštaja prema Pravilu 68, tako da optuženi može da shvati naš stav i da može da se spremi za sve-

doke koji će da budu dovedeni. Evo našeg stava: mi smo obelodanili sve materijale u skladu sa Pravilom 68 na oba jezika. To je raspoloživo optuženom tako da on ima kompletan arhiv vezan za materijal u skladu sa Pravilom 68 i to je u potpunosti predato i amikusu i možda se Pretresno veće seća da je gospodin Tapušević takođe imao jedan kompletan dosije koji je, na žalost, uništen u okolnostima kojima se sada ne bih bavio, međutim to je sada činjenica. Gospodin Kej ima samo jedan deo ovih obelodanjenih materijala prema Pravilu 68 samo na BHS jeziku, što mu, naravno, ne znači ništa, tako da mislim da je to ono šta je on imao u svojoj ulozi amikusa, to mu sada više nije dovoljno. U ovoj njegovoj novoj ulozi, naravno on treba da ima pristup svim materijalima prema Pravilu 68, a trenutno u elektronskoj formi postoji samo jedan njihov deo. I mi smo sa njim razgovarali o tome i mislimo da postoji jedno rešenje, ako ne, onda drugačije rešenje, a to je da će Tužilaštvo u roku od mesec dana da pretraži sve materijale koje je već predalo optuženom i amikusu i da to preda gospodinu Keju i njegovim kolegama u elektronskoj formi. Međutim, biće nam potrebno oko mesec dana. Između sadašnjeg trenutka i kraja tog perioda, možda će nekada da dođu svedoci za koje postoji materijal u skladu sa Pravilom 68 koji ima optuženi, međutim koji nema gospodin Kej, jer, naravno, mi smatramo da je na optuženom da odluči da li će da koristi taj materijal koji je dobio i da li će da koristi pomoć koja je raspoloživa da pretraži taj materijal i da ga eventualno upotrebi. Međutim, mi smo učinili ono šta je bilo potrebno da bismo obezbedili, kako optuženom tako i gospodinu Keju, kompletan dosije u skladu sa Pravilom 68 i to ćemo da nastavimo da radimo sve do kraja svih postupaka, uključujući žalbeni postupak.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej.

ADVOKAT KEJ: Da. Časni Sude, tokom čitavog postupka materijali u

skladu sa Pravilom 68 obelodanjivani su lično gospodinu Miloševiću, a zbog dvojice *amicus curiae* i s obzirom na podelu uloga, većina toga je bila na BHS jeziku i naravno da je gospodin Tapušковиć prirodno se više bavio tom vrstom materijala i kao što se Pretresno veće sigurno seća, on se često oslanjao na to prilikom unakrsnog ispitivanja. Mi imamo spisak dokumenta u arhivi gospodina Tapušковиća tako da ćemo moći da ga pretražimo. Međutim, obim tih dokumenata toliko je enorman da je nemoguće da se to učini putem štampanih primeraka. Dakle, ovaj predlog Tužilaštva i ovo šta će Tužilaštvo da učini, a to je da nam obezbedi te materijale u elektronskoj formi će da nam zaista olakša zadatak. Mi smo početkom ove nedelje imali jedan sastanak ili je možda to bilo prošle nedelje, gde smo se pozabavili ovim pitanjem i imamo nameru da od jednog istražitelja zatražimo, to je osoba koja ima pristupa tom materijalu, koja govori BHS jezik, dakle tražićemo da ta osoba pregleda sve relevantne dokumente. Mi smo na taj način već postupali poslednjih nekoliko nedelja i mi smo prihvatili nekoga ko je juče stigao u Hag i ko je spreman da preuzme tu ulogu u naše ime. Dakle, što se tog aspekta tiče, to je način na koji mi rešavamo stvari. Međutim, mi smo sasvim spremni da prihvatimo te materijale kada ih identifikuje gospodin Milošević ili neko od njegovih saradnika. Ovde govorim, dakle, o materijalima uskladu sa Pravilom 68.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, samo da razjasnimo nešto. Da li ćete da budete u mogućnosti da radite u ponedeljak?

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA ROBINSON: U redu, hvala. Završavamo sa raspravom i nastavimo sa radom u ponedeljak.